

Cardiologie

INFORMATIE VOOR DE PATIËNT

Informatiebrochure hartfalen

Inhoudstafel

Wat is hartfalen?	4
Uw hartfalen cardioloog	6
Uw hartfalen team	7
Symptomen en tekens	9
Diagnose van hartfalen	10
Uzelf dagelijks opvolgen	12
Tips in het dagelijks leven	15
Interessante filmpjes en websites	17
Belangrijke telefoonnummers	19

OLV ZH AALST – DIENST CARDIOLOGIE – HARTFALEN CLUSTER

WWW.HARTCENTRUMAALST.BE

Wat is hartfalen?

U leest deze brochure omdat u rechtstreeks of onrechtstreeks met hartfalen in contact bent gekomen. Maar wat is dat hartfalen nu precies?

Zoals u weet is het hart een spier die het bloed pompt naar alle organen in ons lichaam. Bij hartfalen kan het hart niet langer voldoende bloed rondpompen. Met andere woorden: de menselijke motor laat het dan afweten. Over de oorzaken van hartfalen vertellen we later meer in deze brochure.

De gevolgen van hartfalen zijn bijvoorbeeld dat u minder vlot vooruit kunt, dat kleine inspanningen plots bergbeklimmingen worden... Het hart is werkelijk de motor van ons lichaam, en het falen ervan heeft een invloed op het ganse gestel.

Bij een falende pompfunctie zal ons lichaam een aantal verdedigingsmechanismen in werking stellen waardoor het hart een zekere periode toch zijn functie kan uitoefenen.

Een van die mechanismen is het opstapelen van zout en vocht in het lichaam, om een gebrek aan pompkracht te compenseren. Daarom kunnen door vocht op stapeling uw voeten of onderbenen opzwellen. Water op de longen zorgt dan weer voor de kortademigheid die u ervaart als u platligt in bed of wanneer u inspanningen doet.

Het is belangrijk om de symptomen snel te (h)erkennen zodat een adequate behandeling mogelijk is. Zo niet wordt hartfalen steeds erger, waardoor een ziekenhuisopname noodzakelijk wordt.

In het Aalsterse Onze Lieve Vrouw Ziekenhuis is binnen de cardiologie veel geïnvesteerd in de behandeling van hartfalen. Alle behandelingen gaande van medicamenteuze therapie tot en met kunsthart en transplantatie worden in de dienst aangeboden.

Met deze brochure willen we u helpen uw aandoening te begrijpen, en u elke dag maximaal te begeleiden. In deze brochure vindt u verder uitleg omtrent hartfalen.

U vindt verder ook handige tips, nuttige links en cruciale contactgegevens waar u steeds terecht kan voor vragen en ondersteuning.

Weet dat u steeds bij ons terecht kunt!

Uw hartfalen cardioloog

Dr. Jozef Bartunek

Dr. Riet Dierckx

Dr. Marc Goethals

Dr. Ward Heggermont

Dr. Marc Vanderheyden

Artsen
betrokken bij
de zorg voor
hartfalen-
patiënten

Uw hartfalen team

Secretaresse hartfalen

mevr. Marinelli Van Eeckhaut

mevr. Imke De Pelsmaeker

mevr. Elly Boel

Hartfalen- verpleegkundigen

mevr. An Beernaert

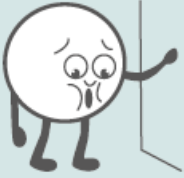

mevr. Annelies Muylaert

Tel 053/72 45 53

Hartfalen.aalst@olvz-aalst.be

Kortademigheid

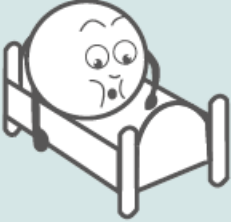
Opgezwollen
voeten en benen

Chronische
vermoeidheid

Verwarring en/of
verslechterd geheugen

Slaapproblemen
's nachts door
ademhalingsmoeilijkheden

Hoest
met schuimachtig slijm

Opgezwollen of
gevoelige buik
en gebrek aan eetlust

's Nachts vaker moeten plassen

Symptomen en tekens van hartfalen

TYPISCHE SYMPTOMEN

- *Toenemende vermoeidheid*
- *Kortademigheid, al dan niet gepaard met een prikkelhoest*
 - *bij inspanning*
 - *en/of in rust*
- *Gezwellen voeten, benen en enkels met toename van gewicht*
- *'s Nachts niet kunnen platliggen en meerdere kussens nodig hebben*

ATYPISCHE SYMPTOMEN

- *Opgezet gevoel in de buik, constipatie*
- *Misselijkheid*
- *Minder eetlust*
- *Duizeligheid*
- *Blauwe lippen en nagels, koud en klam aanvoelen van de huid*
- *Vaak moeten opstaan om te plassen*
- *Vergeetachtig zijn, concentratieproblemen en bewustzijnsstoornissen*

Hoe de diagnose van hartfalen stellen?

Alhoewel de diagnose van hartfalen vaak kan vermoed worden op basis van de bovenvermelde symptomen en tekens, is het van belang het hartfalen zo goed mogelijk in kaart te brengen en de onderliggende oorzaak te achterhalen. Dit gebeurt in de eerste plaats door een aantal technische onderzoeken uit te voeren.

Bij elke patiënt verrichten we naast een klinisch onderzoek een uitgebreide bloedafname. Verder wordt ook steeds een electrocardiogram (ECG) en een echocardiografie uitgevoerd. Dit laatste onderzoek gebeurt bij voorkeur doorheen de borstkas, maar soms is een onderzoek via de slokdarm noodzakelijk.

In meer specifieke gevallen wordt ook een diagnostische hartkatheterisatie uitgevoerd. Dit is een contrastonderzoek langs de lies of de pols waarbij we de kransslagaders in beeld brengen. Aanvullend kunnen ook de drukken binnen in het hart en de longbloedvaten gemeten worden.

Soms wordt ook een magneetscan van het hart (MRI) verricht (bijvoorbeeld bij cardiomyopathieën – zie hoger) of wordt, in overleg met de patiënt, beslist om een klein stukje hartspierweefsel te preleveren (een hartbiopsie) om microscopisch en genetisch onderzoek te kunnen uitvoeren. Indien er vermoedens zijn van ernstige ritmestoornissen kunnen deze in kaart gebracht worden mits holtermonitoring of aanvullend elektrofysiologisch onderzoek.

U hebt als patiënt het recht om correct geïnformeerd te worden over de noodzaak en eventuele risico's verbonden aan deze onderzoeken. Spreek er uw hartfalencardioloog over aan, hij/zij staat steeds klaar om u verdere uitleg te geven.

Meer informatie over een aantal van deze onderzoeken vindt u op onze website www.hartcentrumaalst.be.

Uzelf dagelijks opvolgen

Geen kortademigheid
of toename kortademigheid

U kan normaal
functioneren

Stabiel gewicht

Geen nieuwe zwellingen, uw
voeten en benen lijken normaal

Geen pijn ter hoogte
van de borst

DOE ZO VOORT!

Controleer dagelijks uw gewicht.

Beperk uw zoutinname en let op uw vochtbeperking.

Neem uw medicatie correct in.

Toename van kortademigheid bij inspanning en/of rust

Hoest

Zwelling van de benen, voeten, enkels en/of buik

Lichte gewichtstoename

slaapstoornissen

OPGELET!

Contacteer uw huisarts, misschien is een vervroegd doktersbezoek of een aanpassing van de medicatie noodzakelijk.

Kortademigheid
in rust

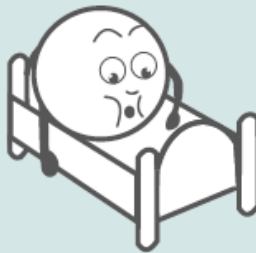
Herhaaldelijke
hoest

Opgezwollen
voeten en benen

Zeer snelle
gewichtstoename

Ernstige slaapproblemen
(onvermogen slapen
zonder kussens)

Verlies van eetlust,
verwardheid, depressie,
duizeligheid

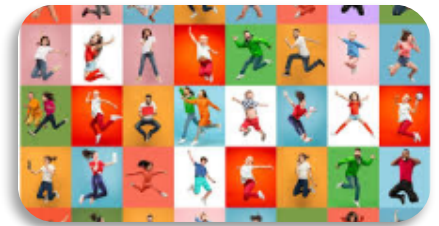
ALARM!

U moet dringend gezien worden!

Contacteer uw huisarts of behandelende arts.

Levensstijl aanpassen

- **Beweeg** dagelijks minimaal **een halfuur** per dag! Er wordt een uitgebreid revalidatieprogramma aangeboden, specifiek voor hartfalenpatiënten in ons ziekenhuis. Onze dienst cardiale revalidatie staat voor u klaar voor specifiek advies.
- Algemene **dieetmaatregelen**:
Streven naar gezonde voeding
 - **Vochtbeperking**: max. 1500 ml per dag, all-in.
 - **Zoutbeperking**: zout in al zijn varianten is te vermijden (zeezout, selderijzout, aromatisch zout...) tot een maximum van 5 gram per dag, all-in.

Tips in het dagelijks leven

- **Weeg uzelf elke dag** en noteer dat. Een plotse gewichtstoename (>2 kg op 1 week) wijst meestal op vochtstapeling en dus achteruitgang van uw toestand. **Contacteer uw huisarts.**

- **Medicatie:**

- *Nauwgezet de behandeling navolgen is cruciaal! Uw arts of hartfalenverpleegkundige zorgt voor een correct medicatieschema. Breng deze zeker mee op uw raadpleging en/of ziekenhuisopname*
- **Vermijd ten allen tijde NSAIDs**
Ontstekingsremmende medicatie zoals Brufen[®], Nurofen[®], Apranax[®], Feldene[®], Voltaren[®]... (in al zijn vormen) worden dan ook sterk afgeraden om te gebruiken.
- *Vermijd bruistabletten (deze zijn een bron van zout.)*
- *Overleg steeds met de hartfalenverpleegkundige wanneer er nieuwe medicatie gestart wordt.*

- Gebruik van **genotsmiddelen**
 - Bij voorkeur geen alcohol
 - Absolute rookstop
- **Griepvaccinatie** wordt jaarlijks aangeraden.
- Het **vaccineren tegen pneumokokken** (vijfjaarlijks vaccin) is een aanrader, (volgens de Hoge Gezondheidsraad aan te bevelen voor de patiënten onder de 80 jaar, om de vijf jaar).
- Vaccinatie tegen **Covid-19**, zeker te doen!

Interessante filmpjes en websites

Filmpjes

- <https://www.hartcentrumaalst.be/nl/fotogalerijen/hartfalen>

Websites

- https://www.heartfailurematters.org/nl_NL/Hartfalen-begrijpen
- <https://www.hartstichting.nl/>

take care of the
patient and everything
else will follow

– Thomas Frist

Wenst u een afspraak?

- Tel 053/72 44 33
- Online afspraak maken -> klik [hier](#)
- Cardiologie.aalst@olvz-aalst.be

Hospitalisatie-eenheid Hartfalen (X2N):

Tel. 053 72 48 20

Bezoeken: 14:00-20.00 uur doorlopend

CCU Hartbewaking:

Tel. 053 72 43 52

Bezoeken: 13.30 - 14.00 uur en 19.00 - 19.30 uur

Cardiale Revalidatie:

Tel. 053 72 44 40

Psycholoog:

Tel. 053 72 44 53

Sociaal verpleegkundige:

Tel. 053 72 47 49

Diëtiste:

Tel. 053 72 48 15

Studiedienst Cardiologie:

Tel. 053 72 41 68

Cardio.studie.aalst@olvz-aalst.be

Contactgegevens

Campus Aalst

Moorselbaan 164 - 9300 Aalst

Volg op ons: Facebook / linkedIn / www.hartcentrumaalst.be

Disclaimer

De informatie in deze brochure is van algemene aard en is bedoeld om u een globaal beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In iedere situatie, en dus ook de uwe, kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze brochure vervangt dus niet de informatie die u van uw behandelend arts reeds kreeg en die rekening houdt met uw specifieke toestand. Zijn er na het lezen van deze brochure nog vragen schrijf deze eventueel op en bespreek ze in ieder geval met uw behandelend arts.

Versie 01/09/2023